

Seat No. : _____

OC-107

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Gujarati

(ભાષાવિજ્ઞાન)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. મહત્ત્વનાં પરિબલો સાથે ગુજરાતી ભાષાના શબ્દભંડોળના વિકાસનો સોદાહરણ ખ્યાલ આપો. 14
અથવા
1. ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) રવાનુકારી શબ્દો અને દ્વિરુક્ત પ્રયોગો
(2) ગુજરાતી ભાષાના અંગસાધક પ્રત્યયો
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) ગુજરાતી ભાષાની લિંગવ્યવસ્થા
(2) ગુજરાતી ભાષાની વચનવ્યવસ્થા
(3) શૂન્યપ્રત્યય, -એ, -થી – વિભક્તિપ્રત્યયનાં કાર્યો
(4) અવિકારી નામ અને વિશેષણ
3. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) કૃદંતના પ્રકારો
(2) સંયોજકોનું કાર્ય અને તેના પ્રકારો
(3) ક્રિયાવિશેષણ અને તેના પ્રકારો
(4) નિપાતો અને તેનાં કાર્યો
4. પ્રયોજનમૂલક (નિર્દેશાર્થ, પ્રશ્નાર્થ આદિ) વાક્યના પ્રકારો સોદાહરણ સમજાવો. 14
અથવા
4. વાક્ય એટલે શું તે જણાવી કારકત્વની દૃષ્ટિએ (કર્તરિ, કર્મણિ આદિ) વાક્યના પ્રકારો સોદાહરણ સમજાવો. 14
5. આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14
(1) 'શાળા પાસે વાહન ધીમેથી હંકારવું જોઈએ.' – વાક્યનો પ્રકાર જણાવો.
(ક) નિર્દેશાર્થ (ખ) પ્રશ્નાર્થ (ગ) આજ્ઞાર્થ (ઘ) વિધ્યર્થ

- (2) નીચેનામાંથી કયા દ્વિરુક્તપ્રયોગમાં ધ્વનિએકમ તથા અર્થએકમનું પુનરાવર્તન છે ?
 (ક) ધનદોલત (ખ) શાકબાક (ગ) ઢોરઢાંખર (ઘ) વાહવાહ
- (3) 'સહુએ પોત-પોતાનો રોટલો બીજાને વહેંચીને હસતાં હસતાં ખાવાનું પસંદ કર્યું.' – વાક્ય સંદર્ભે નીચેના વિકલ્પોમાંથી કયો વિકલ્પ કૃદંત નથી ?
 (ક) બીજાને (ખ) વહેંચીને (ગ) હસતાં હસતાં (ઘ) ખાવાનું
- (4) 'અણ' – પૂર્વપ્રત્યય નીચેનામાંથી કયો અર્થ દર્શાવે છે ?
 (ક) અમર્યાદિપણું (ખ) નિષેધવાચક (ગ) –ની પાછળ (ઘ) ગૌણાર્થ
- (5) 'જ્યાં જ્યાં ધુમાડો હોય છે ત્યાં ત્યાં અગ્નિ હોય છે.' – વાક્યનો પ્રકાર જણાવો.
 (ક) સાદું (ખ) સંયુક્ત
 (ગ) સંકુલ (ઘ) ત્રણમાંથી એકપણ નહીં
- (6) 'આ તો બધી કુદરતની લીલા છે !' – રેખાંકિત પદની વિભક્તિ ઓળખાવો.
 (ક) સંપ્રદાન (ખ) અપાદાન (ગ) સંબંધ (ઘ) અધિકરણ
- (7) 'હું તમને તમે પકડાયા જ નથી તેમ ગણીને પછી છોડી મૂકીશ.' – વાક્યમાં રહેલ નિપાત જણાવો.
 (ક) જ (ખ) ને (ગ) તેમ (ઘ) પછી
- (8) નીચેનામાંથી અંગવિસ્તારક પ્રત્યય લાગેલો શબ્દ ઓળખાવો.
 (ક) રાઘવ (ખ) ઢેલડ (ગ) વૈયાકરણ (ઘ) સૌંદર્ય
- (9) નામના અર્થમાં વધારો કરે તેને શું કહેવાય ?
 (ક) ક્રિયાપદ (ખ) સર્વનામ (ગ) કૃદંત (ઘ) વિશેષણ
- (10) 'મીઠું, અરીસો, પૂછવું, કાન' વગેરે કયા પ્રકારના શબ્દો છે ?
 (ક) તત્સમ (ખ) દેશ્ય (ગ) તદ્ભવ (ઘ) બગાળી
- (11) 'આંખ ઉઘાડો ત્યાં ભાવનગરનું જકાતનાકું' – રેખાંકિત સમાસ ઓળખાવો.
 (ક) મધ્યમપદલોપી (ખ) દ્વન્દ્વ (ગ) બહુવ્રીહિ (ઘ) તત્પુરુષ
- (12) નીચેનામાંથી કયો શબ્દ ફારસી ભાષામાંથી પ્રવેશ્યો નથી ?
 (ક) અસલ (ખ) ગુમાસ્તો (ગ) બુરજ (ઘ) હરખ
- (13) બે પદસમૂહો કે વાક્યને જોડનારને શું કહેવાય ?
 (ક) નામયોગી (ખ) સંયોજક (ગ) નિપાત (ઘ) અનુગ
- (14) 'ચમનાએ પણ નવા ઘર તરફ ઝડપથી સરકવા માંક્યું' – વાક્યમાં અધોરેખિત શબ્દનો પ્રકાર જણાવો.
 (ક) નિપાત (ખ) સંયોજક (ગ) વિશેષણ (ઘ) ક્રિયાવિશેષણ